

در مسیر افق های آرمانی

انجمن های اسلامی دانش آموزان، وظایف و تکالیف/ حجت الاسلام حاج علی اکبری

- اولین گام، خودسازی است

اعضای انجمن های اسلامی باید در زمینه های اخلاقی، کسب فضائل اخلاقی، در کنار هم و در حرکت جمعی، یار هم باشند، از نظر فکری ضعف همدیگر را جبران کنند، فرصت هایی را برای مطالعه و بحث در مسائل اصلی فراهم کنند؛ اصلی ترین مسائل مثل توحید، معاد و امامت که وقتی از این دنیا رفتیم در ورودی آخرت از ما سؤال می شود و هم چنین مطالعه و بحث راجع به هدف زندگی مان.

انجمن اسلامی باید اعضایش را از لحاظ فکری، غنی کند. مسایلی که به روز مطرح می شود، شبهاتی که مطرح می شود، از کنار این ها نگذرند. آن ها را از اساتید و کتاب ها، پی گیری کنند، پاسخ هایش را آماده کنند. یعنی از رهگذر این مجموعه، هم به خودشان پاسخ دهند و هم خودشان را آماده ی خودسازی کنند. سعی کنید در انجمن های اسلامی، انقلاب اسلامی را مطالعه کنید! مطالعه ی تاریخ انقلاب، مطالعه ی جریان های مختلفی که در این انقلاب نورانی شکل گرفت، جریان های مثبت، جریان های منفی، آسیب هایی که انقلاب اسلامی را تهدید می کند، تاریخ مشعشع دوران دفاع مقدس و جاهایی که باید کار بشود. شما بچه های عزیز در این زمینه ها کار کنید! همین انجمن های اسلامی، فرصتی باشد برای این که شما جمع شوید، هر کدام بخشی را مطالعه کنید، بیاورید، بحث کنید، بگویید و بشنوید. این جلسات داخلی شما، خیلی باید پرشور باشد و شما بچه های تشکیلات، باید آن ها را سازماندهی کنید. این جهت گیری های اصلی در انجمن، حفظ شود، هم چنین در زمینه ی خودسازی درسی، تلاش کنید، البته درست است که نظام آموزشی ما همراه خودش، عیب ها و نقص های فراوانی دارد، اما ما که به خاطر امام عصر "عجل الله تعالی فرجه الشریف" در جرگه ی تحصیلی قرار می گیریم، برای این که بتوانیم از توانایی های علمی برخوردار بشویم و فردا بتوانیم وارد میادین علمی گسترده تر و در سطح وسیع تر بشویم، باید خودمان را اوج بدهیم و در رشته های مفیدی که به درد اسلام و امام زمان "عجل الله تعالی فرجه الشریف" و

خدمت به مردم بخورد، تحصیل کنیم. ما باید از لحاظ درسی خودمان را تقویت کنیم، الحمدلله ذهن شما قوی است و خدای متعال به این ذهن های نورانی شما استعداد بخشیده که هر چه شما بیشتر از آن استفاده می کنید، توانایی اش بیشتر می شود. پس سعی کنید در انجمن اسلامی، این وجهه حفظ بشود!

– ذوق عارفانه در کنار خودسازی تشکیلاتی و علمی

مطلب اول، این است که انجمن اسلامی مدرسه، هیچ وقت از کارهای محتوایی نباید غفلت کند؛ یعنی از خودسازی تشکیلاتی. بچه های ما در انجمن اسلامی باید دائماً کارهای مطالعاتی علمی داشته باشند، در مدرسه، این کار خیلی ضروری است. ان شاء الله خطوط اصلی را هم در اختیارتان خواهیم گذاشت. یک مسأله این است که ما از نظر فکری، باید دائماً خودمان را بسازیم و بچه ها واقعاً مشغول این کار باشند و از آن نباید غفلت کنند. در کنار این خودسازی فکری، باید توجه به کارهای درسی هم داشته باشند، یعنی آن کارهای علمی درسی به معنای خاص. بچه های انجمن اسلامی حقیقتاً باید ستاره های علمی مدرسه ی خودشان باشند و از نظر درسی جلو باشند. اصلاً به خاطر آن معنویاتی که دارند، به خاطر آن رشد فکری که دارند، عملاً این میدان برایشان فراهم می شود که از نظر درسی هم بتوانند پیشتاز باشند. بعد هم چون حرکت جمعی دارند، می توانند همدیگر را کمک کنند. در کنار همه ی این ها، انجمن اسلامی بهترین جا است برای تمرین اخلاق خوب، به خصوص اخلاق اجتماعی، یعنی انسان بتواند خوب ارتباط برقرار کند، هنر برقراری ارتباط را داشته باشد، خیلی بشاش و سرزنده باشد، در برخوردها، کیاست و زیرکی و زرنگی های خودش را حفظ کند، و این نکته های خیلی مهمی است. بچه ها باید روحیه ی تعاون و همکاری را در خودشان تقویت کنند. بهترین فرصت هم، همین تشکیلات است، شما در کنار هم، چقدر می توانید تمرین تعاون کنید، تمرین همکاری منسجم، تقسیم شده و ... و البته از رهگذر حضور در انجمن اسلامی، بچه های عزیز ما از آفت هایی که دیگران با آن مواجه می شوند و آسیب می بینند هم، ایمن می گردند. اما علاوه بر همه ی این ها، آن چیزی که از انجمن اسلامی حقیقتاً توقع است، داشتن یک حالت معنوی است، یعنی داشتن یک ذوق عارفانه؛ این چیزی است که ما حتماً باید داشته باشیم.

- نقش تشکل های دانش آموزی در خودشناسی دانش آموزان

تشکل های داوطلبانه، مانند تشکل های دانش آموزی، انجمن های اسلامی و سایر موارد، نمونه هایی هستند که بچه ها در تشکل ها می توانند خیلی از نقش ها را تجربه کنند که جای دیگر امکان پذیر نیست. چون داوطلبانه وارد این مجموعه ها می شوند و بعد هم عرصه هایی به رویشان باز می گردد، به خوبی می توانند بفهمند که آیا قدرت مدیریت و رهبری دارند یا نه؟ چقدر می توانند در نقش های جمعی حضور پیدا کنند؟ چقدر می توانند افکارشان را به دیگران منتقل نمایند؟ این جاها خیلی از نقش ها را از نزدیک تست کنند و خودشان را بسنجند. بنابراین دوستان عزیز، باید این فرصت را غنیمت بشمارند و سعی کنند که به بهترین شکل از آن استفاده نمایند.

- خودسازی و پیشرفت در عرصه های مختلف

حضور در انجمن های اسلامی فرصت خیلی خوبی است برای خودسازی، برای این که شما بتوانید با یکدیگر و در کنار یکدیگر و به کمک هم انشاء الله خودتان را از جهت فکری، از جهت معنوی و اخلاقی خوب بسازید و امید ما این است که از بین همین بچه های ناب و باصفا، چهره های درخشان و پرفروغی، تقدیم انقلاب اسلامی شود. انسان هایی که قدرت رهبری، قدرت مدیریت و اداره ی مجموعه های دیگری را برای پیشبرد هدف های بزرگ انقلاب اسلامی داشته باشند. این آرزوی همه ی ما و آرزوی رهبر گران قدر نظام اسلامی است و شما شایسته ی آن هستید که درباره ی شما این گونه آرزو داشته باشند.

- خودسازی؛ زمینه ساز تأثیرگذاری بر جامعه

اگر ما به آن جنبه‌ی خودسازی - چه در هسته‌ی اصلی در مدارس و چه در سطح کشور - برسیم و این خودسازی واقعی با طراحی‌های مناسب اتفاق افتد، دیگر احتیاج به دستور دیگر نیست. اگر ما در سطح قابل قبولی قرار بگیریم، عملاً محیط‌های بیشتری را در حوزه‌ی تأثیر خودمان قرار می‌دهیم، یعنی خود به خود روی سطح وسیع‌تری تأثیر می‌گذاریم. اما اگر ما در آن سطح قرار نگیریم، عملاً روی مدرسه خودمان هم نمی‌توانیم تأثیر بگذاریم، چه رسد به این که بخواهیم تأثیرهای کشوری بگذاریم.

- خودسازی و بیداری برای مقابله با دشمن

بچه‌های خوب! بدانید که دشمن حقیقتاً با تمام امکانات و ساز و برگ خود در صحنه است. این راه همه‌ی شما بدانید و بیدار باشید! از این مسأله، هرگز نباید غفلت کرد. به رغم این که بعضی‌ها می‌خواهند این مسأله را کم رنگ نشان دهند، حقیقتاً دشمن با سواره و پیاده‌ی خود و با هر چه امکانات دارد، به صحنه آمده و در میدان است و به کمتر از جمع شدن بساط عزت و شرف ما، یعنی بساط انقلاب اسلامی و بساط امید مستضعفان جهان هم، قانع نیست. این وضعیت دشمن است. در چنین شرایطی نوجوان عزیزما، نوجوان عزیز انجمن اسلامی ما، باید با تمام وجود و استعدادش در صحنه باشد و خود را خوب بسازد.

- پایگاهی برای دشمن شناسی

جلسات انجمن اسلامی را به پایگاه‌های شناخت بیشتر انقلاب و شناخت دشمن و دشمنی‌ها تبدیل کنید! جا دارد بچه‌ها روی این مسأله مطالعه کنند و اسنادش را جمع‌آوری نمایند. خلاصه این که باید خیلی تلاش کنیم تا بتوانیم دشمن و نوع اقداماتش را بشناسیم.

- تبدیل شدن به الگوی آرمانی نوجوانان دنیا

شما نوجوانان عزیز این روزگار و زمان، و شما پرچمداران نورانی انجمن های اسلامی که این پرچم پرارزش و پرسعادت را به دوش گرفته اید، روی خودشناسی و آرمان شناسی خیلی کار کنید، آرمانتان را بشناسید! تمام نوجوانان دنیا به شما نیازمندند. آن ها خیلی بی پناه و دربه در هستند. چیزی ندارند. به چه دل ببندند؟ کسی که ولایت ندارد، به چه چیزی می خواهد دل ببندد؟ یک نظام سیاسی بدون ولایت، می شود یک نظام سیاسی بی روح. روح و طراوتی ندارد. یک کسی رئیس و یک کسی مرئوس است. با هم تقسم کار کرده اند. عشق و آرمان و وفا در آن نیست. مگر می شود این ها را با هم مقایسه کرد؟ آن وقت شما بچه های عزیز، پرچمدار یک طرز فکر آرمانی هستید برای همه ی بچه های بی پناه دنیا. ببینید ! بچه های فلسطین، پیام شما را چقدر خوب گرفته اند. فلسطین اگر این روزهای عزیز را پشت سر می گذارد، به برکت انقلاب است. آن بچه های فلسطینی دارند پشت سر بچه های ایرانی ما حرکت می کنند. از شهید فهمیده های ما نور گرفته اند که امروز می بینید، بدون ترس و با سنگ، جلوی سلاح های آنچنانی ایستاده اند. تمام نوجوان های دنیا می توانند از نوجوان های ایرانی الگو بگیرند. قدر خودتان را بدانید و این راه پرفروغ و نورانی را ادامه دهید. این برای شخص شما باعث خوشبختی است و در خانواده ی شما باعث سعادت است و در نسل و شهر و کشور شما، بنیان سعادت و خوشبختی است.

- حرکت به سمت آرمان های بزرگ

این میدان (انجمن های اسلامی)، میدان شما نوجوانان عزیز است. میدان تمرین اخلاق، تمرین معنویت، تمرین و تحصیل فضایل و کمالات این جا است. شما در این انجمن ها کنار هم جمع شوید، به همدیگر کمک کنید، دست همدیگر را بگیرید. جد و مصمم در راه این آرزوهای بزرگ - ان شاء الله - قدم بردارید.

- پرهیز از اهداف حقیر

حیف نیست شما دانش آموز عزیز که به عنوان یک شخصیت برجسته‌ی علمی و فرهنگی و یک مدیر برجسته که قدرت رهبری و سازماندهی دارد، می‌تواند منشأ آثار فراوانی بوده و به عنوان یک سرباز نمونه و برجسته در خدمت امام عصر "عجل الله تعالی فرجه الشریف" باشد؛ این راه را انتخاب نکنید و مثلاً به شکل یک شخص عادی، یک آدمی که به هر حال دارد زندگی می‌کند و فقط در خدمت خانواده اش است، باشید؟ حیف نیست، آن کسی که می‌تواند آن قدر منشأ برکات و خدمات باشد، این قدر کوچک و محدود شود؟ شما آمدید انجمن اسلامی تا بگویید ما نمی‌خواهیم این طوری باشیم، ما به هدف‌های حقیر راضی نیستیم. ما باید آدم‌های مفید و مؤثر و کارگزار و شایسته‌ای در دولت کریمه‌ی امام عصر "عجل الله تعالی فرجه الشریف" باشیم و ان شاء الله بتوانیم این نظام مقدس را بیش‌تر از گذشته با حضور علمی و آرمانی خود، تقویت کنیم.

- تحصیل بیداری و بصیرت

اگر بصیرت محور قرار بگیرد، به اندیشه اصالت داده شود، تلاش برای رشد اخلاقی در انجمن اسلامی ما محوریت داشته باشد، در آن صورت یک چنین سنگری، هم می‌تواند در برابر تهاجم ایستادگی کند و هم می‌تواند کسانی که در پیرامونش هستند را حفظ کند. این هم خیلی نکته‌ی مهمی است. آقا، انجمن‌های اسلامی را به سنگرهای فرهنگی تعبیر کرده‌اند، پس باید محور در کار انجمن‌های اسلامی، تحصیل بیداری و بصیرت باشد، هم بیداری عرفانی و هم بیداری سیاسی و اجتماعی؛ یعنی با خبر بودن از آن چه که اتفاق می‌افتد، تشخیص وظیفه و کار عملی.

- تفکر و تصمیم بر مبنای حق

ما در مجموعه های انجمن اسلامی به عنوان یک تشکیل دانش آموزی بسیار عزیز و نورانی، آن چه را که به جد در دیدارها یاد و تأکید می کنیم، عبارت است از این بیان رفیع حضرت علی "علیه السلام" که فرمودند: «شما حق را بشناسید! اهلش را خواهید شناخت» و این یعنی یک مدل فکری سازنده و نجات بخش. این طور نباشد که به صرف این که فلان گروه می گویند، روزنامه ها و رسانه ها می گویند، به آن ها توجه کنیم. اگر این طور شویم، تبدیل به فردی شده ایم که با هر نسیمی به هر طرف می رود و طبیعتاً هر کدام هم، که قوی تر باشد ما را خواهد برد. دنبال گفته ها و شنیده ها و ادعاهای اشخاص نروید که در این صورت گمراه خواهید شد. یک کسی که مدعی یک راه درستی بوده، اگر خودش به خطا رفت، شما را هم با خودش خواهد برد. اما اگر شما آن شخص را براساس یک معیار حقی که فکر کرده اید، مقایسه و انتخاب کردید، آن وقت اگر او به خطا رفت شما به خطا نمی روید، چون معیار حق برای شما، اشخاص نیستند. کسانی که معیار حق برای آن ها اشخاص هستند، اگر آن اشخاص اشتباه کنند، این ها هم اشتباه خواهند کرد. این انسان ها همیشه در معرض خطر هستند. راه دور ماندن از این خطرها هم، همان راه تفکر است؛ یعنی رسیدن به معیارها و ارزش ها. هر کاری که خواستید انجام دهید بدون مطالعه و بدون بررسی، نکنید! در مرحله ی بعد هم مشورت کنید که برای تقویت لازم است. این گونه از عقل دیگران هم استفاده می کنیم و محصول خردورزی دیگران در اختیار شما قرار می گیرد.

– حضور فعال و پرنشاط در مدرسه

انجمن اسلامی باید در محیط های جوانانه، حضوری پرنشاط داشته باشد و بتواند با اخلاق خوب و منطق قوی، با بچه ها ارتباط برقرار نماید، بتواند بصیرت و بیداری را در محیط خود ترویج نماید و نیز بتواند به خوبی، توطئه های دشمن را تبیین نماید. اعضای انجمن اسلامی باید یک سر و گردن بالاتر از دیگران باشند، باید اهل مطالعه و فکر باشند و باید بتوانند به خوبی با سایرین ارتباط برقرار کنند. بدین ترتیب، حضور یک انجمن اسلامی فعال و پرنشاط مدرسه، به شکل طبیعی در حفظ بچه های مدرسه سهم دارد. این در راستای همان تعبیری است که رهبر عالی قدر داشتند و فرمودند: هر کدام از این انجمن های اسلامی در دبیرستان ها یک سنگر فرهنگی است که بچه ها می توانند با سنگر گرفتن در آن جا از کید

دشمنان، مصون و محفوظ بمانند. البته انجمن های ما در بعضی جاها خیلی فعال اند، خیلی شایسته اند و خوب می درخشند و بعضی جاها هم وضعیت شان خیلی مورد رضایت نیست، ما امیدواریم که همه وارد این میدان شوند.

- چگونه علمدار باشیم؟

اعضای انجمن اسلامی باید در محیط مدرسه‌ی خودشان، واقعاً پرچمدار باشند. اگر ما خودسازی کردیم، آن گاه می توانیم علمدار باشیم. مثلاً فرض کنید یک جمعی بخواهند راجع به یک ارزشی در مدرسه تبلیغ کنند یا از آن دفاع کنند یا شبهه‌ای پیش آمده و آن‌ها بخواهند وارد میدان شوند و قصد رفع شبهه را داشته باشند، اگر این جمع از نظر درسی ضعیف باشند، مورد تمسخر قرار می گیرند و زبان شان بسته می شود. هر که از راه می رسد می گوید: شما فعلاً درس تان را بخوانید! و آن‌ها این گونه زیر سؤال می روند. در باره‌ی یک شبهه‌ای که در مدرسه مطرح شده، شما اگر خودسازی فکری، نداشته باشید، نمی توانید پاسخگو باشید، اگر قدرت بیان نداشته باشید، نمی توانید پاسخگو باشید، پس بچه‌ها، دائم باید خودسازی داشته باشند. به ازای این خودسازی، توانایی پیدا می کنند که در محیط خودشان مؤثر باشند. این تأثیر مثبت، روی محیط خیلی مهم است. یعنی انسان روی محیط زندگی خودش تأثیر مثبت داشته باشد. شما به عنوان یک مسلمان، به عنوان یک انسان مؤمن نسبت به آنچه که در اطراف شما در مدرسه می گذرد و امثال این‌ها نباید بی تفاوت باشید! به عنوان یک وظیفه‌ی فرعی، برای اینکه بتوانید نقش مؤثر و مثبت داشته باشید، باید این چیزها را مدنظر قرار دهید! اگر یک کسی، هم وضع درسی اش خوب باشد، هم وضع فکری اش قوی باشد، اما اخلاق و ادبش معیوب باشد، او هم نمی تواند کاری انجام دهد، نمی تواند جذب کند، نمی تواند حرفش را به بچه‌ها برساند، دیگران حرف او را نمی پذیرند. حالا شما تصور کنید اگر این موارد در کنار هم جمع بشود، چه خواهد شد! اگر از نظر تحصیلی، از نظر اخلاقی، از نظر سیاسی، از نظر فکری، شخص در یک سطح شایسته‌ای قرار گرفته باشد، چه خواهد شد؟ ما توقع مان این است که حالت‌های نوجوانانه هم، در آن حفظ بشود؛ آن نشاط، شور، هنر و ابتکار. از این چیزها غفلت نشود. چنان که من در خصوص ورزش اشاره کردم. همه این چیزها در کنار هم است. نوجوانی مقطعی است که به هر حال می طلبد که شما نشاط داشته باشید، شور داشته باشید، جمع تان با

صفا و پرنشاط باشد، پرتحرک باشد، ابتکار داشته باشید، کارهای هنری داشته باشید. از این مسایل نباید غفلت بشود. همه‌ی این‌ها برای نوجوان خیلی خوب و لازم است.

- توجه به تحصیل ، ورزش و هنر

افرادی که می‌آیند و عضو اتحادیه می‌شوند، همگی جوانند، آن‌هم جوان دانش‌آموز. ما نمی‌توانیم در تشکیلات نسبت به علائق آن‌ها بی‌تفاوت باشیم. بنابراین باید پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. ما بنا داریم که به ورزش بیشتر اهمیت دهیم؛ مخصوصاً با گرایش کوهنوردی و ورزش‌های رزمی. می‌خواهیم در این زمینه یک حرکت فراگیر و وسیع در سراسر کشور انجام دهیم و به صورتی جدی وارد این میدان شویم. در مورد زمینه‌های هنری هم پیش‌بینی‌ها هم، خیلی حساسیم و به امید خدا باید این حساسیت در کل تشکیلات باشد. من قبلاً هم عرض کرده‌ام که آقا در دیداری که با اعضای کنگره‌ی هفتم داشتند، بعد از این که صحبت‌شان تمام شد، با وجود آن‌که در متن فرمایشات‌شان نسبت به تحصیل و درس خواندن بچه‌ها تأکید کرده بودند، در پایان جلسه، همین‌که خواستند بلند شوند و تشریف ببرند، دوباره برگشتند و فرمودند: «بچه‌ها درس، درس‌های‌تان را خوب بخوانید!» یعنی یک تأکید ویژه‌ای روی این مسأله کردند و بعد تشریف بردند. ما توقع داریم که ان‌شاءالله از لحاظ درسی، بچه‌های انجمن اسلامی حرف اول را بزنند. ما هم کمک می‌کنیم. مؤسسه آینده‌سازان ما هم که در واقع اولین مؤسسه‌ی علمی دانش‌آموزی است، باید به رونق علم بچه‌ها کمک کند. خود بچه‌های عزیزمان هم، باید به خاطر انگیزه‌های دینی‌شان، بهتر درس بخوانند. خیلی فرق می‌کند که من به خاطر مدرک درس بخوانم یا به خاطر امام زمان (عج) درس بخوانم و یا به خاطر پاسداری از خون‌های مقدس شهدا. ببینید چقدر فرق می‌کند! وقتی می‌خواهم برای خودم درس بخوانم، یک حالت دیگری دارد، ولی وقتی به خاطر آرمان‌های انقلاب درس می‌خوانم، دیگر به هیچ وجه خسته نخواهم شد. این جور تحصیل کردن، اصلاً بن‌بست ندارد.

- بازشناسی یک اتفاق مبارک

انجمن های اسلامی باید در تمام مدارس تبدیل شود و به پایگاه هایی برای خودسازی بچه های عزیز و نیز شناخت انقلاب اسلامی بزرگمان. گاهی در چالش های سیاسی سطح جامعه از اصل «انقلاب» بزرگ تر است. واقعاً یکی از اصلی ترین دستور کارهای همه ی انجمن های اسلامی در سراسر کشور، بازشناسی این پدیده ی مبارک است. این که انقلاب اسلامی چیست، از کجا شروع شد، با چه آرمان هایی، با چه ایده هایی و براساس چه مبانی ای شکل گرفت؟ این ها را خوب شناسایی کنید! این که این نظام الهی با چه زحماتی فراهم آمده است. این ها را نوجوانان عزیز ما باید شناسایی کنند تا بعد بتوانند مدافع آن باشند، بلکه باید آرمان های انقلاب را از کسانی که در کشور و در هر عرصه ای از عرصه های کشور، مسئولیت دارند، مطالبه نمایند.

– بر ما چه گذشته است؟! –

زمان شما با زمان ما تفاوت دارد. در زمان ما غیر از بحث نظامی که بحث زمان خودش بود، جنگی که با خود ماها در مدارس، محیط های دانش آموزی و ... داشتند، عمدتاً جنگ سیاسی فکری بود. مخالفین انقلاب، دائماً شبیه افکنی می کردند، دنبال جذب سمپات هایی مثل گروهک های مختلف بودند، خیلی صحنه ها تماشایی بود. شما خیال نکنید آن زمان آسان بود! همین رجوی منحنی، آن جزوه های تبیین جهان را آورده بود. جزوه بود که پشت سر هم منتشر می شد. و همه شامل یک نگاه التقاطی به دین. این ها را به طور گسترده در مجموعه ها می ریختند و بحث می کردند. بعد سمپات هایشان هم برنامه هایی داشتند، روزنامه دیواری درست می کردند و ... یک نمونه اش این ها بودند. توده ای ها بودند، فدایی اکثریت بود، فدایی اقلیت بود، لیبرال ها بودند، یک آش شله قلمکاری بود آن زمان. البته این مسأله هم با محوریت اندیشه ی کمونیستی و مارکسیستی شکل گرفته بود. عمده ی تهدید هم، در همین زمینه ها بود. ضمناً یک فاز نظامی نیز وجود داشت که وقتی آن ها از مقابله در فاز سیاسی ناامید شدند، سریع منتقل شدند به فاز نظامی و ماجراهایی که می دانید. اما در زمان شما، جنگ فرهنگی است، خیلی هم قوی و گسترده، محور آن هم اندیشه های غربی است. آن زمان، اندیشه های کمونیستی بود، الآن اندیشه های لیبرالیستی و امثال این ها. ممکن است بپرسید که یعنی آن زمان این اندیشه ها نبود؟

می گویم: چرا بود ولی حنایش در کشور ما رنگی نداشت، چون مردم، رژیم ستم شاهی را یک آئینه‌ی تمام نما از فرهنگ غربی می دانستند. آن عنصر اصلی که از شاه به عنوان جرثومه‌ی استبداد و فساد و فحشاء حمایت می کرد، که بود؟ آمریکا بود؛ به عنوان پرچمدار دموکراسی و لیبرالیسم در دنیا. مردم، آن شعارها را می دیدند، این عمل را هم در کشور خودشان دیده بودند، بنابراین حرف های لیبرالیستی و دموکراتیکی و ... هیچ خریداری پیدا نکرد. حتی این دولت موقتی ها و نهضت آزادی ها هم که یک کمی دور و بر این صحبت ها پرسه زدند، مردم خیلی زود آن ها را از صحنه‌ی سیاست کشور کنار گذاشتند، چون آن را خوب لمس کرده بودند. لذا این حرف‌ها آن زمان آمد، ولی میدانی پیدا نکرد. آن زمان، بیشتر حرف های مارکسیستی و امثال آن، که رادیکال بود و طبع انقلابی داشت، میدان پیدا می کرد. که آن هم وقتی سیمای دین در صحنه‌ی بسیج انسان ها، برای رسیدن به تعالی و کمال و عدالت رخ خود را نشان داد، پایانش رسید. اصلاً مُرد و در تاریخ سیاسی جهان، به قول امام - قدس سره الشریف - در زباله دان تاریخ انداخته شد. نسل جوان امروز جامعه‌ی ما، آن مثال روشن، یعنی آن خروجی دموکراسی قبلی را در اختیار ندارد. اوضاع ستمشاهی برایش به تاریخ تبدیل شده است. ماجراهایی که زمان شاه می‌گذشت، برایش قصه است، تاریخ است. خیلی های آن را نخوانده و مطالعه نکرده و انگیزه ای هم برای مطالعه‌اش احساس نمی کنند، آن را ندیده است. پس زمینه ای فراهم می شود تا آن حرف های قدیمی، دوباره تکرار شود. یکی از دوستان من یک کار جالبی در دانشگاه کرده بود و آن این که یک سری مطلب، فارغ از اینکه این قطعه روزنامه از کجا است، چسبانده بود روی برد دانشگاه و بالای این ها را حذف کرده بود که این روزنامه چیست و چه تاریخی است. مسابقه هم همین بود که این مطلب را چه کسی گفته و در کدام روزنامه نوشته شده است؟ جالب این است که برخی گفتند: مثلاً این را سروش گفته است، این مال آقای کدیور است، این مال روزنامه ی کذا است. حالت مسابقه هم بود. سه روز بعد این روزنامه‌ها را معرفی کردند. مثلاً فهمیده شد که فلان مطلب مال ۲۰ سال پیش است و مثلاً مهندس بازرگان این را گفته است، یزدی، آن زمان این را گفته است، یا قطب زاده، فلان حرف را زده است، یا روزنامه‌ی فلان نوشته است. می‌خواست بگوید: حرف هایی که شما امروز، نو تلقی می کنید، حرف هایی است که در تاریخ سیاسی ایران قبلاً دهن شده است. به خاطر این که مردم در آن زمان به عینه دیده بودند که اگر آمریکایی ها حاکم شوند، چه چیزی در آخر به وجود می آید. اما جوان ما، امروز این را ندیده است و حس نمی کند. تازه برایشان جدید هم جلوه می کند. پس این هجوم فکری روی ذهن جوان های ما دارد کار می کند، این توپخانه‌ی شبهه افکنی و سؤال ایجاد کردن دارد کار می کند، تا هم، مبانی

ما را سست کند، هم از طرف دیگر، حرف های غربی را به صورت بزرگ کرده و در قالب های شیک جلوی چشم جوان ها بیاورد ، حالا چه در روزنامه و چه در رسانه های دیگر.

- هدف اصلی، ایجاد شناخت در نسل جوان

این جنبش اسلامی که اتحادیه ی انجمن های اسلامی دانش آموزان به عنوان یک تشکل دینی، انقلابی، ریشه دار و متکی بر آرمان های شهیدان و بنیان گذار انقلاب اسلامی، امام راحل عظیم الشان، اعلام کرده است خلاصه ی کلامش عبارت است از شناخت؛ یعنی بیداری این نسل و تحول و تحرکش در شناخت توطئه ی دشمن، کشف پایگاه های این توطئه در داخل، شناسایی آن مخصوصاً در محیط های آموزشی و مدرسه ای و بازخوانی ماجرای انقلاب اسلامی، دستاوردهای این انقلاب بزرگ، شناسایی این نعمت بزرگ الهی، بازخوانی پیام آن و ترویج آن در بین سایر بچه ها. این ها کار انجمن های اسلامی است و این تحت عنوان جنبش بزرگ دانش آموزان ایران اسلامی اعلام شد. ما از بچه های عزیز انجمن اسلامی- که فرض ما این است که این ها بیدارند، توجه شان بیشتر است، از بصیرت بیشتری برخوردار هستند و از ایمان قوی ترین برخوردار هستند- توقع داریم که با همت بلند وارد میدان بشوند و در پیشبرد این حرکت پیشتاز باشند و این امواج را گسترش بدهند.

- بصیرت آفرینی در محیط مدرسه

شما (اعضای انجمن های اسلامی) اگر به میدان نیایید، این کار پیش نخواهد رفت و دشمن، خدای نخواستہ ممکن است موفق شود. اگر شما به میدان نیایید، نسل شما و هم کلاسی های شما، اگر به میدان نیایند، اگر این مسأله را خوب متوجه نشود، ما در معرض خطرات زیادی هستیم. این بصیرت آفرینی در محیط مدرسه ها کاری است که شما بچه های عزیز باید

بکنید؛ هم خودتان بصیر باشید و هم در محیط مدرسه، انجمن های اسلامی بصیرت آفرین داشته باشید. الان وقت آن است که شما با همه ی وجود به میدان بیاید و پرچم های شهدای عزیز را به دست بگیرید و این راه را به شایستگی طی کنید.

- برافراشتن پرچم بیداری

از جوانان مؤمنی که به برکت نفس روح خدا در این زمان بیدار شدند، جامعه ای که به خودباوری رسیدند، فرهنگ خودشان را کشف کردند، این همه عزت و افتخار آفریدند- به رغم همه ی مشکلات- توقع آن است که با بیداری در برابر فرهنگ مهاجم، هم همگی بیمه بشوند و هم محیط پیرامون خود را بیمه کنند. این هدف انجمن های اسلامی است. این جا سنگر بیداری و سنگر بصیرت است. شما باید پرچم بیداری را در مدارس خودتان به دست بگیرید. راهش هم این است که اول خودتان بیدار شوید، چشم خودتان را باز کنید، استعداد ها و فرهنگ خودتان را بشناسید.

- سرمایه گذاری با همه ی وجود برای ورود به میدان

اگر بخواهید وسط میدان بیاید، باید سرمایه گذاری کنید و با همه ی وجودتان، با همه ی قلبتان، با همه ی استعدادتان، با همه ی ذهنتان و با همه ی توانایی هایتان وارد این میدان بشوید و انشاء الله این کار بزرگ را پیش ببرید.

- درخشش انجمن اسلامی با بسیج استعدادها

طبعاً درخشش انجمن اسلامی به اخلاق، ادب، منطق و روح معنوی و حماسی است، و این با همت اعضای آن محقق خواهد شد. من فکر می کنم راه رسیدن به آن نقطه هم، خود شما (اعضای انجمن) هستید. اگر همت کنید، در آموزشگاه های خود، در انجمن های اسلامی مدارس خود و حقیقتاً این جنبش را که اعلام شده است، جدی بگیرید و وارد میدان بشوید، جلسات گفتگو بگذارید، سایر دانش آموزان را به کمک بطلبید، از بچه های با استعداد مدرسه ی خود دعوت کنید، با معلمان و مربیان ارجمندی که در این زمینه ها حرفی برای گفتن دارند، وارد گفتگو شوید و از آن ها در زمینه های مختلف

کمک بگیرید، یک انجمن اسلامی زنده، فعال و پرنشاط در مدرسه خواهید داشت و خواهید درخشید. و من فکر می‌کنم آموزش و پرورش هم از داشتن یک چنین انجمن‌هایی استقبال می‌کند و حقیقتاً در هر مدرسه‌ای، یک انجمن اسلامی پرفروغ و درخشان، موجب افتخار است. در این راستا ستاد مرکزی اتحادیه‌ی استان خیلی باید تلاش کند و استعدادها را برای رسیدن به این نقطه بسیج نماید.

- تقویت روحیه‌ی حماسی

روحیه‌ی حماسی در کارهای عملیاتی، اعم از نظامی، فرهنگی و ... به نظر من نقش اصلی را ایفا می‌کند. فرضاً شخصی، انسان خیلی متفکری باشد، آدم با معرفتی باشد، اما انگیزه نداشته باشد، برای این که آن فکر و آن معنویت را به دیگران برساند، اگر خیلی هنر کند، خودش وسط معرکه سالم بماند، تازه آن هم در معرض خطرات است. آن چیزی که فکر شما و معنویت شما را به میدان می‌آورد «روح حماسی» است. روح حماسی چیست؟ احساس رسالت کردن. یعنی انسان احساس کند پرچم یک رسالتی را باید روی دوشش بگذارد. ما معمولاً در فرهنگ خودمان، این انگیزه را از کربلا می‌گیریم. انسان با این روضه‌ها و جلسات شورانگیز، واقعاً آن حماسه را با همه وجودش می‌گیرد. مثلاً شخصیت حضرت عباس - سلام الله علیه - یک دریا و اقیانوس حماسه است، حضرت علی اکبر - سلام الله علیه - همین طور، سایر قهرمان‌های این حماسه - ی بزرگ همین طور و در اوجش خود سید الشهداء - علیه السلام - عین حریت است. انسان، هر چه بیشتر از محیط‌های مادی فاصله بگیرد، بهتر می‌تواند این روح حماسی را درک کند و به آن برسد. هر چه وابستگی‌های مادی در انسان بیشتر شود، شور و حماسه بیشتر از انسان گرفته می‌شود. آن وقت می‌توانند او را بخرند، می‌توانند او را بازیچه قرار دهند. به قول حافظ: «غلام همت آن رند عافیت سوزم»، این رند عافیت سوز، یعنی آن آدم آزاده‌ی حماسی سر از پا نشناخته. امیدوارم ان شاء الله این ارزش‌ها در نسل شما - که به حمد الله، ما خیلی به شما امیدواریم - خیلی بیش از گذشته‌ها دیده شود، و شما بتوانید این رسالت را به دوش بگیرید و پیش ببرید. این پرچم را بگیرید و تا آن نقطه‌های اصلی پیش بروید. آرزوی ما این است. با ارزش‌تر، این است که شما سمت سرداری و فرماندهی را در این دفاع بزرگ و جنگ خطیر داشته باشید. یعنی

خودتان را برای این کار آماده کنید، نه در حد یک نیروی عادی؛ بکه خود را بسازید، برای این که سردار و فرمانده باشید؛ ان شاء الله.

– تحول درونی؛ مقدمه ی تأثیرگذاری در خانواده

کار فرهنگی، حوزه تأثیرگذار وسیع و اجتماعی دارد. تجربه ای که خود ما از نزدیک داشته ایم، این است که اگر بچه ها متحول بشوند، غالباً می توانند خانواده ها را متحول کنند. اگر ما بتوانیم روی بچه ها تأثیر بگذاریم، اگر بچه ها وصل بشوند، با توجه به اینکه نوجوان بیش تر از خانواده تحت تأثیر دوستانش است، آن وقت ما از این فرصت، می توانیم استفاده کنیم، یک جمع های نابی درست کنیم که آن بچه های نوجوان و کم سن و سال به وسیله ی دوستان خودشان، هم سن و سال های خودشان، تحت تأثیر قرار بگیرند.

اگر بچه ها از درون متحول شوند – که اتفاقاً بچه ها زود متحول می شوند، چون فطرتشان الهی و پاک است – خانواده ها را متحول می کنند. یادم است یک وقتی، پدری جلوی من را گرفت و گفت: حاج آقا، شما ما را بیچاره کردید، گفتم چه طور؟ گفت: از وقتی پسر من با شما آشنا شده و در آن مجموعه و مؤسسه ی شما رفت و آمد می کند، اصلاً اوضاع ما را به هم ریخته. در خانواده ی ما اصلاً نماز صبح مرسوم نبود. اصلاً نماز نمی خواندند. وقتی که این پسر ما، یک ساعت به اذان صبح، در این سن نوجوانی اش بر می خیزد و شروع می کند مناجات کردن، با آن حالت گریه و امثال این ها که در دل شب دارد، من و مادرش و همه را تحت تأثیر قرار داده است. ما مگر می توانیم نماز جمعه نیابیم؟!...

یعنی حضور یک فرزند در خانواده، یک فرزند خوش اخلاق، پویا و پرنشاط در خانواده – البته این نوجوان خیلی هنرمند و خیلی خوش اخلاق بود – خانواده را به کلی می تواند متحول کند. بعد یک مقدار که سن اش بالاتر آمد، روی برادر و خواهر کوچکترش هم می تواند تأثیر بگذارد. پدر و مادر تا حد زیادی تأثیر می پذیرند، البته برادر و خواهر هم خیلی تأثیر می پذیرند. از این طریق خیلی به مجموعه ما افزوده خواهد شد. یعنی برادر و خواهر ها آمده اند و در آن مجموعه قرار گرفتند،

به خاطر این که برادرشان آن جا بوده یا خواهرشان آن جا بوده است. ما باید این را قدر بدانیم. خیلی از این طریق می شود کار کرد.

- عضو انجمن اسلامی در خانواده

یک عضو انجمن اسلامی باید همیشه این سؤال برایش مطرح باشد که من چگونه می توانم به خانواده‌ی خودم، بهتر خدمت کنم؟ به هر حال در هر خانواده ای، در یک زمان، شرایط عادی است و در زمان دیگر شرایط بحرانی، ما باید ببینیم که در هر موقعیت، چه وظیفه ای داریم. مثلاً در شرایط بحرانی برای خانواده، شما باید به عنوان یک نوجوان یا جوان، سعی کنید که در درجه‌ی اول، عضوی صبور و بردبار باشید و بعد هم حتی المقدور، بتوانید باری را از دوش اعضای خانواده بردارید و سهم خودتان را ایفا نمایید. در شرایط عادی هم باید هر کدام از شما، وظایف‌تان را در قبال دیگر اعضای خانواده به خوبی انجام دهید و به تدریج، استقلال را تمرین کنید.

یک مشکلی که الان در خیلی از خانواده ها هست، این است که متأسفانه به دلیل محبت زیاد و عواطف زیاد، مسئولیت شایسته‌ای در خانواده بر عهده‌ی بچه ها قرار نمی گیرد و پدر و مادر خودشان بیشتر کارها را انجام می دهند و این موجب می گردد که از این نظر، بچه ها به پختگی لازم نرسند و قدری در این امر، تأخیر صورت پذیرد. لذا باید فرزندان یک خانواده در حد امکان به پدر و مادرشان کمک کنند.

نکته مهم دیگر در این زمینه هم، این است که با بزرگ شدن فرزندان، ابراز عواطف نسب به پدر و مادرشان کم شود. توجه داشته باشید که ما به عنوان فرزند، هر چقدر هم که به پدر و مادرمان احساس محبت کنیم و آن ها را از محبت خودمان برخوردار نماییم، باز هم نمی توانیم حق شان را ادا کنیم؛ حق آن ها بر ما، حق خیلی بزرگی است و خوشا به حال آن هایی که همیشه، پدر و مادر را از خودشان راضی نگه می دارند. در مورد برادرها و خواهرها هم، اگر کوچک تر از شما هستند، باید در قبال آن ها احساس مسئولیت کنید! به اخلاق و رفتار و درس آن ها توجه داشته و حساس باشید! در حل مشکلات کمک شان کنید و یاریشان دهید! و این برای آینده تان هم خیلی مفید خواهد بود. اگر برادر و خواهر هم سن و سال دارید که خوب باید دوست صمیمی یکدیگر باشید و غم خوار یکدیگر، و امین رازهای همدیگر باشید و هم چنین باید در مواقع نیاز به هم کمک کنید. اگر هم، آن ها از شما بزرگ تر هستند، وظیفه شما، احترام گذاشتن به آن ها و اطاعت از آن ها

است؛ حتی اگر علم شما و اطلاعات شما بیشتر است، باز هم لازم است که به عنوان بزرگ تر به آن ها احترام بگذارید و کمک حالشان باشید.

- برخورد صمیمانه، مؤدبانه و منتقدانه

اعضای تشکیات ما باید در خانواده هایشان کاملاً اصول صمیمیت، مهربانی، تواضع و ادب را نسبت به اعضای خانواده به خصوص پدر و مادر رعایت کنند. اما در عین حال می توانند به صورتی هنرمندانه و علاوه بر حفظ اصول، حرف های خودشان را هم بزنند و از عقایدشان دفاع کنند. با بزرگ ترها به گفتگو بنشینند و اشکالاتی را که در کار آن ها می بینند، با احترام و تواضع کامل، یادآور شوند. هم چنین، می توانند کتاب های خوب و محصولات خوب و مفید فرهنگی را به خانه ببرند و در اختیار اعضای خانواده قرار دهند. و یا حتی گاهی بچه های انجمن اسلامی را دعوت کنند و با تشکیل جلسات فکری و مطالعاتی و یا جلسات معنوی و دعا و مناجات، فضای خانه را معطر نمایند. به هر حال باید سعی کنند که همواره تأثیر مثبتی بر خانواده خود داشته باشند.

- توجه ویژه به افزایش مهارت های گفتاری

مهارت های گفتاری عمدتاً در دوران کودکی شکل می گیرد و در دوران نوجوانی تثبیت می شود. بعدها چندان تغییری نمی کند. جز این که بر زیبایی و زینت و محتوایش افزوده می شود، اما خود مهارت ها، غالباً در دوران نوجوانی و ابتدای جوانی تثبیت می شوند. بنابراین نسبت به این مسأله بسیار مهم که نقش بسیار عظیمی در شکل گیری شخصیت مثبت آن ها دارد، به عزیزان نوجوان ما باید توجه داده شود. ما معتقدیم انجمن های اسلامی دانش آموزان - که رهبر عزیز و مسئولین گران قدر ما، نسبت به این مجموعه نورانی امیدهای فراوانی بسته اند - وقتی می توانند رسالت شان را به خوبی پیش ببرند که از اخلاق نیک و معطر اسلامی و محمدی - صلی الله علیه و آله و سلم - برخوردار باشند. مسأله "حسن خلق" باید مسأله ی اول ما باشد. بخش قابل توجهی از حسن خلق مربوط به حوزه های فتاری و روابط کلامی است؛ به ویژه اگر بنا باشد که

برادر یا خواهری در قالب انجمن های اسلامی دانش آموزی ، نسبت به شخصیت دیگران نقش ایفا کند و نسبت به تنویر افکار دانش آموزان دیگر نقش داشته باشد. ما رسالتی داریم که آن روشنگری و دفاع از آرمان های اسلامی و انقلابی و حمایت از دانش آموزان عزیزی است که در معرض برخی از خطرهای قرار گرفته اند. انجام این رسالت، نیازمند مهارت های گفتاری است؛ باید بتوانند هم حرف خوب بزنند و هم خوب حرف بزنند ، باید آیین گفتگو را آموخته باشند و از این فضیلت ارزشمند هم برخوردار باشند. پس از این جهت هم لازم است ما به این مسأله بپردازیم. در جلساتی که با بچه ها داشتیم، مکرر این مسأله، تأکید شده که باید خود را برای مبارزه ی گفتاری آماده کنند و شرایط زمان و روزگاری که در آن زندگی می کنیم، روزگار مواجهه های فکری است، در این دوران، وقتی می توانند موفق شوند که هم از نظر ساختاری و محتوایی از کلام قوی برخوردار باشند و هم از نظر شکلی کلام دلنشینی داشته باشند.

- مدیریت زمان؛ کلید موفقیت ها

بچه های عزیز! این موقعیتی را که دارید قدر بدانید؛ شما، هم از سلامت و هم از گنجینه ی فراغت برخوردارید که به شما این امکان را می دهد که خود را بسازید. سعی کنید با برنامه ریزی، در ابعاد مختلف خودسازی کنید. ما متأسفانه هنوز خوب یاد نگرفته ایم چطور از فرصت هایمان استفاده کنیم و زمان به عنوان یک فرهنگ ، در جامعه ی ما شناخت شده نیست. در خانواده ها هم همین طور. اگر کسی بتواند تا دیر نشده و فرصت ها از دست نرفته، متوجه این مسأله شود، خیلی برد کرده است.

من فکر می کنم یکی از برکاتی که این انجمن های اسلامی از جنبه ی شخصی می توانند داشته باشند، این است که بچه ها بتوانند عمر خود و وقت خودشان را مدیریت کنند. بتوانند نسبت به فرصت هایشان برنامه ریزی داشته باشند. خیلی این مسأله مهم است که انسان بتواند با ابتکار و هنرمندی، اوقات خود را برنامه ریزی کند و از این اوقاتی که به سرعت از دست می رود، بتواند یک محصول جاودانه ای در زندگی خود فراهم نماید. اگر در این زمینه موفق شدید، آن گاه خودتان به رمز و راز موفقیت پی برده اید و پیشرفت خواهید کرد. بعد شما می توانید برای پیشرفت دیگران محور شوید. ولی اگر نتوانستید از اوقات خودتان خوب استفاده کنید و بر اوقات تان مدیریت کنید، آن وقت نه خودتان پیشرفت کرده اید، نه می توانید منشأ

پیشرفت دیگران شوید، اگر هم موفق شوید، خیلی مختصر است. این یک کلید است. فرصت های انجمن اسلامی باید به این سمت برود. یعنی برای بهره مندی بیشتر، از اوقات تان خوب استفاده کنید و بر اوقات تان مدیریت کنید، آن وقت نه تنها خودتان پیشرفت کرده اید، بلکه می توانید منشأ پیشرفت دیگران شوید، مهم آن است این یک کلید است. فرصت های انجمن اسلامی باید به این سمت برود. یعنی برای بهره مندی بیشتر از اوقات تان باید با هم تعاون داشته باشید تا ان شاء الله بتوانید انسان های مفید و به درد بخوری باشید. هم خودتان از وجود خود بهره مند شوید و هم خانواده و جامعه تان.

- پیگیری جدی جلسات و برنامه ها

دائم به فکرتان رونق بدهید! جلسات جدی و ممتاز برگزار کنید، این جلسات را بین خودتان برگزار کنید، این جلسات را بین خودتان تعریف کنید؛ وقتش را و انضباتش را. برایش آیین نامه بنویسید، کارهای قشنگ و مبتکرانه انجام دهید، بین خودتان آیین نامه هایی بنویسید که مثلاً اگر فلان شخص فلان کارش را به خوبی انجام نداد برایش توییح نامه نوشته شود. ما آن وقت ها در این گونه موارد همدیگر را جریمه می کردیم.